

Вѣстникъ „Вечерна Поща“
за политика, литература, економия
и индустрия

Излазя ежедневно.

Годишенъ абонаментъ . 24 лева
Полугодишенъ > . 12 >
Тримѣсеченъ > . 6 >

Главенъ редакторъ:
Стоянъ С. Шанговъ. София.

Единъ брой 10 ст.

Вечерна Поща

Le Courrier du Soir. — Abendpost.

Телефонъ № 266.

— Sofia — Bulgarie. —

Téléphon № 266.

Бсичко що се отнася до вѣстника
се адресира до
Ред. В. „ВЕЧЕРНА ПОЩА“.

ОБЯВЛЕНИЯ:

На I-ва страница за гармондъ
редъ 1 левъ, на четвъртата — 30 ст.
Всичко въ прѣдплата.

Ржкописи и дописки назадъ не се
връщатъ.

Отговор.-редакторъ: Ив. Атанасовъ

Annonces: A la première page la ligne 1 fr., — a la quatrième — 30 cts. Abonnements 40 fr par an.

ЕДНА ОБИКОЛКА ПО ЕВРОПА.

(Впечатления и разговори).

НА ПЪТЪ ЗА ИТАЛИЯ.

ЕДНО СЪБРАНИЕ ЗА МАКЕДОНИЯ ВЪ МИЛАНЪ.

Би трѣбвало, за да напиша нѣщо свѣтло въ тоя моментъ, да се затвора нѣйдѣ подѣ ключъ, да си улова главата въ рѣцѣтъ, да си събера умѣтъ въ главата — и тогава, може би, би изгнало нѣщо за прѣдъ хората. Но сега, кждѣ? Хотела е съ главата на долѣ. Въ коридоритѣ, разрошавени и чернооки келнерици метатѣ, миятъ, триятѣ, пълнатѣ стантѣ съ прахъ, и съ отгласи отъ неаполитански мелодии. — Долѣ въ двора, легналѣ на едно канапе отъ върба, келнера се обтѣга на припекъ-слѣнце и пѣе, и то, колко му гласъ държи: — *Funiculi, funicula!* Иди, ако смѣешъ, му развали кефа! Поискай му нѣщо — ще те изругае прѣзъ жби, на нѣкой звученъ и незнаенъ диалектъ, ще се прѣметне небрѣжво на друго рамо, и ще продължи, безъ да те погледне вече, своята гласовита и еднообразна пѣсенъ *Funiculi, funiculaaaa!* Ахъ, гиздава Италия, земя на сладостния мързелъ, покланямъ се прѣдъ висшата философия на твоето *far niente* и ублажавамъ твоитѣ синове — които Будда би обичалъ да има за ученици. Но — да знаешъ — колко ме дразнятъ днесъ твоитѣ чалъми на епикурейско бездѣлие, и латернитѣ ти, които — още отъ зори! — цѣпатъ въздуха съ своитѣ опойтелни валсове, и продавачитѣ ти, които виятъ незнайни мелодии по прашнитѣ сокаци, облѣни съ лѣчи, и пяното, което се чува вече отъ втория етажъ отъ сръща, и твоитѣ *funiculi*, и твоитѣ *funiculaaaa!*... Днесъ трѣбва да трѣгне първата ми кореспонденция, а въ жщи не може да се стои...

Нѣма що — трѣбва да се прибера въ нѣкое кафе. И ето ме сега въ *Campari*, на една маса отъ шаренъ мраморъ, която се клати отъ всички страни възъ своитѣ неравни крака. Но умѣтъ ми се клати повече отъ нея, въ своето нервозно безпокойство. Силъ се тукъ да завладѣя своитѣ впечатления, които сж се разпавали въ една хаотична бър-

котия, да тура поне малко редъ въ тѣхъ. Не може. На пукъ не може, прѣдъ очитѣ ми се смѣняватъ проицино, като нѣкой отдалеченъ и фантастиченъ кинематографъ, смѣтни и ефемерни видѣния. Не бѣхъ видѣлъ страна, дѣто въображението тѣй да лудува, да кацва и да отлитва тѣй своеволно и капризно, и съ такъво опоение. Погледа ми сега неволно се отразява отъ прѣдъ мене и изсочва вѣтъ, на огромния площадъ, *Piazza Duomo*, който, видѣнъ прѣзъ прозорцитѣ, изглежда на феерия. Пролѣтното слѣнце, женско вече и ослѣпително, изтрѣгнало е всичко живо изъ жщи. Отъ врѣдъ, весело оживление и глухи звуци, които се съчетаватъ въ една обширна и смѣтна хармония. На площада пѣпли, въ живописенъ беспорядкъ, едно несмѣтно и пѣстро многолюдие. Отъ кждѣ се е набралъ тоя свѣтъ, налѣтѣлъ тукъ като роякъ? Едни сж дошли отъ далечни краеве, да вкуснатъ отъ безподобното омалие на италиянската природа, други сж туканни и се печатъ на слѣнце, одърпани и горди, прѣзирающи воѣкакъвъ трудъ, а други пѣкъ, още сж записани. . . . По работа? може би, защото Севѣрна Италия развива сега едно смѣло усилие въ промишлеността и търговията; и това се вижда тукъ по фабрицитѣ, които се издигатъ между църквитѣ и палатитѣ, но за сега по малобройни отъ тѣхъ . . . Може би, но сега поне на гледъ, като че ли всички сж изгнали да се радватъ на слѣнцето, което слѣдъ дни на бури и вѣтрове, сияе въ едно ясно небе, безъ никакъвъ облакъ; на трѣвата, която се зеленѣе посрѣдъ *Piazza*-та, прѣсечена отъ пѣсѣчни пѣтеки, пропшарени съ цвѣтя, и около която обикалятъ, фанати прѣзъ рѣжа, влюбени двойки отъ младоженци, на пѣтъ за медовия имъ мѣсецъ; на църквата — *il Duomo* — която се издига грандиозно и кокетно, и прѣдъ която съ вперени очи зяпатъ и из-

пускаят цикове на въхичиение групи от немци, смирено подчинени на командата на циково словоохотливо и нахално чичо-роне.

Накушанамъ се и азъ да хвърля перото и да се замъча въ тая безбройна тълпа, която шана по огромния площадъ като мравуникъ и се движи по него лениво и бавно, безъ да хае за гласоветъ срѣди нол, вътчайки се съ полъ въ безгрижностъ захластъ, какъ бѣхъ нѣкъда сладостната и нѣнежающа драгостъ на пролѣтнитѣ дни! Но врѣмето минава — а почта скоро ще трѣбва...

Ехъ, увирихъ ли, вѣстникарството е единъ проклетъ занаятъ, особено пактушето вѣстникарство. Май, и по рано, азъ се досѣдахъ, че е така; но отъ като трѣгнахъ отъ София, това ми се излезе — по единъ колко трагически начинъ! — и сега ми тервае душата, безъ спирт и пощада. Помислете си малко — само — за настроенieto на вѣстникаря, трѣбналъ да пактува, за да доставлява въднения на своитѣ читатели. На вѣсѣждѣ неговото внимание трѣбва да бѣде неуморно, и да се самооблажава. Прѣдъ зрѣлищата, които те прѣлъстватъ неговия погледъ, не му се дава нито единъ моментъ на унисание на пълна самозабрава. Той трѣбва да наблюдава зорко, съ молитвъ въ ржса, и да си въображава, по единъ професионаленъ явистъ, станалъ вече несъзнателенъ, какво той въплощава, въ едно ефемерно настроение, противорѣчивитѣ вкусове и разнороднитѣ темпериенти на своитѣ читатели. За какво е жадно тѣхното любопитство? Едни искатъ (всички вкусове сѣ въ природата!) да имъ се описватъ величавитѣ картини: какъ нѣкой буренъ потокъ слиза отъ канаристи планини и пада съ трѣсъкъ; други, наклонни къмъ по тихи мечтания, желаятъ да се призоватъ прѣдъ очитѣ имъ декадентски видѣния: какъ, безкрай, задъ нѣкой обширна поляна, която се слива съ небето, слънцето, прѣди да заляже, запалява хоризонта съ своитѣ сетни лжчи, златни ведри, виолетови, модри; или какъ замиратъ звуковетъ на нѣкоя далечна свирня подъ сладострастната меланхолия на нечающата нощъ, лѣтяща като нѣкое крилато чудовище...

А какво интересува нашитѣ читатели въ България?

Единъ мой събратъ, по старъ и по надаренъ отъ мене — малко по старъ и много по надаренъ — прѣдъ когото бѣхъ си задавалъ тоя въпросъ, на трѣгване отъ София, ми отговори съ спокойствие:

— Прѣди да пишешъ каквото и да е, питай се: това интересува ли Подуенския кметъ? Мога да ти кажа още отъ сега, за да не се мъчишъ самъ по тоя въпросъ, че него не го интересува никакъ природата, колкото гиздава, мила или грандиозна и да е тя...

— Толковъ по злѣ за него, отвърнахъ азъ живо, готовъ вече

да напраща Подуенския кметъ.

Но, мой събратъ, безъ да бърза, трѣбна нѣколко пати отъ цигарата си, и продължи безъ трѣвога:

— Подуенския кметъ е символъ. Той олицетворява уметното любовничество на срѣдната ржка въ България. А, несъмнено, тона любовничество днесъ пакъ е съсрѣдоточено върху политиката, особено оная, която засѣква Македония. Остави на страна сега, пензакитѣ, градоветѣ, музеитѣ, палатитѣ и катедралнитѣ църкви. Дѣ ще згода и за тѣхъ да пишемъ. А за сега, гледай изключително политиката.

Моя събратъ бѣше правъ, може би. Въ всѣки случай, азъ ще го послушамъ. Другъ пати, при по-спокойни врѣмена, ще сподѣля съ читателитѣ си впечатлѣнията отъ дръвноститѣ, художествената и хубоститѣ на природата и небето на Италия. Нѣма да говоря днесъ за тона, що видѣхъ: Буда-Пеща, потънала въ зеленина, горда съ своитѣ огромни и елегантни булеварди, съ своя великолѣпнѣ Парламентъ (едно чудо на съврѣменната архитектура) съ своята художествена изложба, въ която личеше нейния смѣлъ и още не окупитенъ гений; Венеция, съгледана на бързо прѣзъ една бурна и дъждовита нощъ, — издигната като едно грандиозно и трагично видѣние съ своитѣ староврѣмски църкви и опустѣли палати, и съ мръсния си каналъ, въ който се отразяваше, треперейки, мъжделющата свѣтлина на редкитѣ фенери...

Казахъ: другъ пати, нѣкога, ще прѣдамъ тия си впечатления, а днесъ, прѣди да приключа тона въведение, надраскамо прѣзъ купъ загрошъ въ едно кафене, ще опиша едно събрание за Македония, станало тукъ, отъ като пристигнахъ.

Ще притура веднага, за да не стане недоразумѣние, че това събрание не се свика по моя инициатива. То се дължи на уважаемия г. Монета, всеизвѣстенъ тукъ и по цѣла Европа, апостолъ на всевълесткия миръ. Още щомъ пристигнахъ тукъ, ходилъ бѣхъ при него, за да му прѣдстава своитѣ почитания. — Вий тѣкмо на врѣме идите, ми каза благородния старецъ. Тази вечеръ съмъ поканилъ при себе си директоритѣ на тукашнитѣ вѣстници и мнозина видни професори и обществени дѣйци, за да обмислимъ: какво бихме могли да направимъ за Македония. Вий ще бждете тѣй любезенъ да ни освѣтите по македонския въпросъ, който за насъ всички е малко тъменъ.

Разбира се, азъ приехъ съ безкрайно удоволствие тази покана и благодарихъ развѣднувано на мастития старецъ, който ме трогна съ своето скромно и тихо великодушие.

Вечерта, залата на *Vita Internazionale* бѣ пълна съ прѣдставители на печата, книжницата, висшата наука и филантропията въ Милано. Г. Монета ме прѣдстави на обществото съ нѣколко

топли и сърдечни думи за Македония, и азъ, на кратко и до колкото можехъ, съ пълнота, изложихъ причинитѣ на македонското движение, цѣлитѣ, които то преслѣдва и поводитѣ на оная чудовищна коалиция, която се е опъачила днесъ противъ възбужтанитѣ македонци. Двѣ бѣха точкитѣ, върху които се съсредоточаваха на писаното събрание: 1) въ какво се състоятъ, въ същностъ, реформитѣ, и какъ Турция ги прилага; 2) каква е истинската роль на България въ революционното движение.

Слѣдъ като дадохъ по тия два пункта потребнитѣ обяснения, отхвърлихъ съ крайна енергия, обивението на рускитѣ консули, какво България е насърдавала комитетитѣ, когато се знае, че тя е вела срѣмо тѣхъ сурови мѣрки, каквито даже не позволяватъ законитѣ на държавата.

Разбира се, азъ се задоволихъ да дамъ тукъ — както ще права на вѣсѣждѣ, — само такива данни, каквито чуждитѣ публицисти не могатъ да знаятъ. Прѣдпамерно, оставихъ на страна, хуманитарния погледъ на македонския въпросъ. Той биде третиранъ отъ присъствуващитѣ обществени дѣйци съ една забѣлжителна вѣщина на мисълта и на чувствата. Единъ подругъ, тѣ казаха своето възмущение, за дѣто, тѣй близо до просвѣтена Европа могатъ да се върнатъ чудовищни злодѣяния, казаха тожъ своето дълбоко и горѣщо съчувствие къмъ македонцитѣ, борящи се съ таковъ героизмъ за едно право дѣло, и рѣшенieto имъ да поддръжатъ тѣхната кауза съ всичката мощъ на словото и перото.

— Италия, казаха ми тѣ, нѣма амбицията да завладѣва земя въ Балканския П-въ. Интереситѣ ѝ, каквито ги има (и тѣ сѣ важни) не противорѣчатъ на стремленията на македонцитѣ. Най желаемъ, щото въ Балк. П-въ да има редъ, миръ и свобода. А това не може се осъществи при сегашния турски режимъ. За това ний ще настояваме да се реформира той. Като начало, нужно е да се даде автономия на Македония. Въ такъва смисълъ ще дѣйствуваме ний въ печата и въ Парламента. А върваме, че Италия ще успѣе да помогне на Македония.

Като първо начало на борбата, която висшата интелегенция въ Миланъ прѣдприема въ полза на Македония, ще бжде единъ огроменъ митингъ, който ще стане тая недѣля (27 апр. н. с.). Тоя митингъ е организиранъ отъ македонския комитетъ въ Миланъ. Кой е тоя комитетъ? Ще видимъ утрѣ.

Миланъ, 20 апр. н. с.

С. Радевъ.

Ново! Ново! Ново!

Първа българска мая за сирене, въ видъ на прахъ и вода. Работи свѣло и бързо, приготвя тѣлото мѣтко сирене. Намира се въ фермата „Велико Търново“ на *П. П. Колесъ* — София. 4-*